

Мектеп

С.Т.Қойайдаров

Келісемін.

Тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: А.А.Теміржанова

Педагогикалық кеңесте қаралды

« 31 » тамаз 2020ж

**Соркөл орта мектебінің
психологиялық қызметінің
жылдық жұмыс жоспары**

2020 – 2021 оқу жылы

Мектептегі психологиялық қызметтердің проблемасы:

«Білім алушылардың бойындағы жағымсыз эмоцияларды, мінез-құлық ерекшеліктерін түзету, өз ойын еркін жеткізе алатын белсенді оқушыларды тәрбиелеу, «Мен» жүйесін қалыптастыру.

Мақсаты:

Жағымды әлеуметтік психологиялық климатты қалыптастыра отырып баланың өзіндік дамуымен жеке тұлға болып қалыптасуына ықпал етуі.

Міндеттері:

- Оқушылардың тұлғалық және зияткерлік дамуына ықпал ету, өзін-өзі тәрбиелеу және өзін-өзі дамыту қабілетін қалыптастыру;
- Оқушыларды психологиялық-педагогикалық зерделеу негізінде әрбір білім алушыға тұлғалық ықпал ету;
- Оқушыларға әлеуметтік-психологиялық қолдау көрсету;
- Психологиялық диагностиканы жүргізу және білім алушылардың шығармашылық әлеуетін дамыту;
- Психологиялық қиыншылықтары бар оқушылардың мәселелерін шешу бойынша психологиялық түзету жұмыстарын жүргізу;
- Психологиялық мәселелерді шешуде және оқу-тәрбие жұмыстарында қолайлы әдістерін таңдау ата-аналар мен мұғалімдерге консультациялық көмек беру;
- Оқушылардың өзін тануына, айқындауына және дамуына мүмкіндік беру, бала дамуындағы табиғи механизмдерді сақтау.

Нысаны:

Оқушы, мұғалім, ата-ана жеке, топтық, ұжымдық.

Құралы:

Оқу, еңбек, өнер, әлеуметтік орта, семинар, тренинг, педконсилиум, конференция

Әдістері:

Ақпараттық-аналитикалық, мотивациялық-мақсатты жоспарлы-болжау, ұйымдастыру-орындау, бағыттау-коррекциялау, бақылау – диагностикалау, профилактика, консультация.

	Жұмыстың бағыты	I апта	II апта	III апта	IV апта
Қыркүйек	Психодиагностика	I-сынып оқушыларының психо әлеуметтік даму деңгейі. С Банков әдістемесі		5-сыныптың отбасы әлеуметтік-психологиялық ахуалын анықтау «Отбасы суреті»	
	Психологиялық түзету-дамыту жұмыстары	«Көңіл-күй» жаттығуы.	«Елсіз арал» оқушыларға тренинг		Жасөспірімдерінің денсаулығы мен өмірлік дағдыларын қалыптастыру және суицидтің алдын алу.
	Кеңес беру жұмыстары		Жас мамандарға кеңес (Сұраныс бойынша)	«Ата-ана міндеті мен жауапкершілігі».	
	Ғылыми-әдістемелік жұмыс		Мектептегі аз қамтылған көп балалы ата-аналардың тізімін жасақтау		Жас мамандардың мектепке, ұжымға бейімделуіне ықпал ету
	Әлеуметтік-диспечерлік жұмыс				Сенім жәшігі сенім телефоны

Қазан

№	Жұмыстың бағыты	I апта	II апта	III апта	IV апта
1	Психодиагностика	«Кактус» жобалау әдістемесі 5-сынып оқушыларының орта буынға бейімделуін зерттеу		Жоғары қауіп-қатер тобына жататын жасөспірімді анықтау. (8-10-сынып)	
2	Психологиялық түзету- дамыту жұмыстары		1-сынып оқушыларының бейімделуі «Көңілді күн!»	«Ізеттілік. Сыпайылық» жаттығуы. 5-сынып.	
3	Кеңес беру жұмыстары		Жас мамандардың сабақтарына қатынасу. «Сабақта кездесетін қиындықтарды анықтап, психологиялық көмек беру		Алынған диагностикалық қорытынды бойынша сынып жетекшілерге таныстыру кеңес беру
4	Ғылыми-әдістемелік жұмыс	1- сынып мұғалімдеріне педконсилиум өткізу.			I тоқсан бойынша өткізілген жұмыстардың сараптау-талдау қорытындысы
5	Әлеуметтік-диспечерлік жұмыс				Сенім жәшігі сенім телефоны

Қараша

№	Жұмыстың бағыты	I апта	II апта	III апта	IV апта
1	Психодиагностика	«Мен және ұстаз» сауалнамасы 5 сынып		Филипстің «Оқушылардың мектепте мазасыздануын анықтау» тесті . 5 сынып	
2	Психологиялық түзету- дамыту жұмыстары	«Ерекше 5 сынып» тренинг	«Жіп орамы» оқушылармен тренинг		Алынған диагностика қорытындысы бойынша таным процестерін дамыту жаттығуларын жүргізу
3	Кеңес беру жұмыстары	Ата-аналарға мамандық таңдау бойынша кеңестер мен ұсыныстар.		Алынған диагностикалық қорытынды бойынша сынып жетекшілерге таныстыру кеңес беру	Мүмкіндігі шектеулі оқушылардың ата-аналарымен кездесу
4	Ғылыми-әдістемелік жұмыс	I-тоқсанда жүргізілген психологиялық қызметке есеп, талдау.			
5	Әлеуметтік-диспечерлік жұмыс				Сенім жәшігі сенім телефоны

Желтоқсан

№	Жұмыстың бағыты	I апта	II апта	III апта	IV апта
1	Психодиагностика	«Депрессияға бейімсің бе?» 9-11 сынып			Қызығушылық картасы 9-11 сынып
2	Психологиялық түзету-дамыту жұмыстары		«Жасөспірімдердің физикалық-психикалық денсаулығын нығайту» 8-сынып	Тренинг: 1 сынып «Көңілді балақай»	«Сенімділік күш береді» 4-9 сынып
3	Кеңес беру жұмыстары	ҰБТ-ға баратын оқушылардың қорқыныш сезімдерін басу үшін кеңес беру және жаднама тарату	Алынған диагностикалық қорытынды бойынша сынып жетекшілерге таныстыру кеңес беру		Аудандық олимпиадаларға баратын оқушыларды психологиялық тұрғыда дайындау
4	Ғылыми-әдістемелік жұмыс			Олимпиадаға баратын оқушылармен жұмыс	
5	Әлеуметтік-диспечерлік жұмыс	Инклюзивті оқытудағы балалармен психологиялық дамыту жұмыстарын жүргізу			Сенім жәшігі сенім телефоны

Қаңтар

№	Жұмыстың бағыты	I апта	II апта	III апта	IV апта
1	Психодиагностика	«Педагогикалық жағдаят» әдісі	Мінездің акцентуациясын анықтау. 6-8 сынып		Қобалжуды анықтау 4-9-11 сынып
2	Психологиялық түзету-дамыту жұмыстары		Дарынды оқушылардың интеллектуалдық ойлау қабілетін дамытатын жаттығулар	«Көпір» тренинг оқушылармен	Ойлауды дамытуға арналған жаттығулар 3-4 сынып
3	Кенес беру жұмыстары	Кәсіби бағдар беру (8-9-11-сынып) «Өмірлік таңдау»		Ата-аналарға арналған психологиялық жаднама. «Балаңызға мамандық таңдауда қалай көмектесу керек?»	Алынған диагностикалық қорытынды бойынша сынып жетекшілерге таныстыру кеңес беру
4	Ғылыми-әдістемелік жұмыс		Отбасындағы тәрбие тәсілдерінің бала тұлғасын дамытуға тигізетін ықпалы мен қолдауы. (ата-аналарға баяндама)		Аудандық облыстық семинар конференцияларға қатынасу
5	Әлеуметтік-диспечерлік жұмыс	Сенім жәшігі. сенім телефоны			

Ақпан

№	Жұмыстың бағыты	І апта	ІІ апта	ІІІ апта	ІV апта
1	Психодиагностика		Есте сақтау түрін анықтау 2-4 сынып	«Әрекетті таңдау» даярлық тобы	7-8-сынып оқушыларының агрессияға бейімділігін анықтау тесті
2	Психологиялық түзету-дамыту жұмыстары	Келеңсіздіктің алдын- алу, өмірге құштарлықты арттыруға арналған жаттығулар (8-9-10-11-сынып		Ұлы дала баласын ҰБТ-ға бірге дайындайық! (Мұғалім, оқушы, ата-ана)	
3	Кенес беру жұмыстары		Алынған диагностикалық қорытынды бойынша сынып жетекшілерге таныстыру кеңес беру		
4	Ғылыми-әдістемелік жұмыс			Зиянды әдеттерден аулақ болайық» кездесу (ер балалармен жұмыс)	«Бүкіл әлем мен үшін» апталық
5	Әлеуметтік-диспечерлік жұмыс		Сенім жәшігі сенім телефоны		

Наурыз

№	Жұмыстың бағыты	I апта	II апта	III апта	IV апта
1	Психодиагностика	«Көшбасшы» тест Мұғалімдерге арналған	Оқушылар зейінін зерттеу • 2-3 сынып		«Өзіне сенімділігін анықтау» (7-8-сынып)
2	Психологиялық түзету- дамыту жұмыстары	Мен және өмірдегі жаңа жағдай (10 сынып)		«Күйзеліске жол жоқ» 7-8-сынып	«Шығармашылық қабілетін шыңдау» дарынды оқушылармен жұмыс
3	Кеңес беру жұмыстары	Бала мен ата – ана арасындағы өзара қарым- қатынасқа қажетті бірнеше ұсыныстар		Қимыл-қозғалысы баяу балалардың ата- аналарына психологиялық кеңес	
4	Ғылыми-әдістемелік жұмыс				
5	Әлеуметтік-диспечерлік жұмыс				Сенім жәшігі сенім телефоны

Сәуір

№	Жұмыстың бағыты	I апта	II апта	III апта	IV апта
1	Психодиагностика		Сенің кәсіби ой-ниетің. Сауалнама 9-10 сынып		Оқушылардың мазасыздық деңгейін анықтау.
2	Психологиялық түзету-дамыту жұмыстары	Мүмкіндігі шектеулі оқушылардың танымдық қызығушылығын ойын арқылы арттыру.		Баланың психологиялық дамуындағы әкенің орны	Педагогикалық ұжымның қарым-қатынасы. тренинг
3	Кеңес беру жұмыстары	«Қыз баланың тәрбиесі» (қыздар клубы)	II сынып ата-аналарына ҰБТ туралы кеңестер мен ұсыныстар		Оқушылардың ҰБТ ға дайындық кезіндегі мазасыздану, күйзелу, ашулану сәттеріндегі көмек амалдары
4	Ғылыми-әдістемелік жұмыс	Аудандық облыстық семинарларға қатынасу		«Менің бақытты отбасым» ата-аналармен дөңгелек үстел	
5	Әлеуметтік-диспечерлік жұмыс		Сенім жәшігі сенім телефоны		

Мамыр					
№	Жұмыстың бағыты	I апта	II апта	III апта	IV апта
1	Психодиагностика	Әдістеме «Көшбасшы»	Сіз ашуланшақ адамсыз ба?		
2	Психологиялық түзету-дамыту жұмыстары	Инклюзивті оқытудағы оқушылармен дамыту-түзету жұмыстары	Оқушылардың арасында жылы достық қалыптастыруға арналған ойындар.		«Әдептіліктен озбайық» тренинг тәртібі қиын оқушылармен жұмыс
3	Кеңес беру жұмыстары	Оқушыны психологиялық жағынан ҰБТ-ға дайындауда ата-аналарға кеңес.		«Уақытты тиімді пайдалану тәсілдері» I-сынып	
4	Ғылыми-әдістемелік жұмыс	Мектеп бітіретін түлектердің психологиялық дайындығын нығайту (ата-ана, оқушы, мұғалім)		Жылдық қорытынды саралау-талдау жұмыстары	
5	Әлеуметтік-диспечерлік жұмыс		Сенім жәшігі сенім телефоны		ПМПК-ға баратын оқушылардың құжаттарын дайындау

Ескерту: жоспардан тыс әдістемелер, түзету-дамыту, кеңес беру т.б жұмыстар жүргізіледі

Мектеп психологы: Р.Уразбекова

Түсінік хат

Қазіргі кезде білім беру жүйесінде мектеп психологының жұмысының орны ерекше. Балалардың мектепте оқытуға даярлығын анықтаудан бастап, мектепке қабылдау, бастауыш сыныптарды тестілеу, орта және жоғары сынып оқушыларын мектеп бітіргенен соң өмір жолын тауып алу проблемаларын шешуге бірінші кеңесші, көмекші болатын адамдар ата-ана мен мектеп психологы. Ол оқушылардың жекелік қасиеттерін диагностикалап, зерттеу нәтижелеріне сүйене отырып, олардың күнделікті дамуына ықпал жасайтын іс-шараларды ұйымдастырушы. Сонымен қатар дамуы нормадан ауытқуы бар балалармен жеке дара қажеттілік туғанда топпен түзету және дамыту жұмыстарын қолданады. Ерекше қиын жағдайларда психодиагностикалық әдіс-тәсілдер қолданылады.

Қазақстан Республикасының оқыту мемлекеттік жалпы міндетті стандартында тәрбиеленушілердің жас және психофизиологиялық ерекшелігіне сәйкес мектептің психологиялық қызметінің жылдық жоспары жасалынды. 2020-2021 оқу жылына құрылған жоспар мектеп психологының жұмыстарын жан-жақты қамтыған.

Жоспар бойынша әкімшілік мүшелерімен бірлесе оқушылармен, мұғалімдермен, ата-аналармен байланыса жұмыстар атқарылады.

Жоспар құруға негіз болған психологиялық негізгі бағыттар:

- Психодиагностика
- Психокоррекция
- Психопрофилактика
- Психоконсультация
- Әлеуметтік-диспечерлік қызметі

Жоспарда 1-11 класс оқушыларының тәрбиелік деңгейін, таным процестерінің дамуын, темпераменттік ерекшеліктерін, мінез-құлық өзгерістерін, өзін-өзі бағалау, даралық, қызығушылығы, бейімделуі, мазасыздық күйлері, мектепке көзқарасы, пәнге қызығушылығын анықтау т.б негізгі диагностикалық зерттеу жұмыстары жүргізіледі.

Жоспар құру барысында мына тізімдегі нормативтік құжаттар ескерілді:

- 1.ҚР Конституциясы
- 2.ҚР бала құқығы туралы заң
- 3.ҚР «Білім туралы заңы»
- 4.ҚР білімнің даму концепциясы
- 5.Психологиялық этикалық кодексі
- 6.ҚР «Неке және отбасы» заңы
- 7.ҚР Білім және ғылым министрінің 2011 ж «20» желтоқсан №528 бұйрығы

Өз жұмысына педагог-психолог ҚР Президенттінің Жарлықтарын білім беру саласына басқаратын барлық деңгейдегі органдардың шешімдері.

8.Қ Р 2001 жылғы 23 қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Заңның 6-бабы 2 –тармағы 24-6 тармақшасына сәйкес Ақтөбе облысының әкімінің қаулысы (орта білім беру ұйымдарында психологиялық қызметтің жұмыс істеу қағидалары) басшылыққа алады.

Жоспарда жыл бойы басты қаралатын мәселелер дарынды, тәртібін қадағалауды қажет ететін, инклюзивті оқытудағы, үйден оқытудағы оқушылар, келеңсіз жағдайлардың алдын алу жұмыстары, ҰБТ-ге баратын оқушылардың дайындығы, қыз балалардың тәрбиесі, сенім телефоны (сенім жәшігі), ата-ана мен бала арасындағы қарым-қатынасы және мектеппен байланысы, оқушылардың сабаққа қатысым, мұғалімдердің әріптестерімен тіл табысуына ықпал ету жұмыстары жүргізіледі. Облыстық, аудандық бұйрықтарды негізге ала отырып келеңсіздіктің алдын алу мақсатында ЮНСФ, Спилберг, дарындылықты анықтау мақсатында ШТУР, КЕТТЕЛ, Айзенк тестері қосылады.

Әдістері: тренинг, әңгімелесу, қажетіне қарай эксперимент, сауалнама, ауагенді релаксациялық жаттығу, арттерапия, проективті жобалау тесті, бақылау, талдау. Зерттеу жұмыстарының материалдары әдістемелік құралдар негізінен алынады.

Әдістемелік құралдар: «Мектеп психологының көмекші құралы» Ш.Мамашова, Н.Байтелиева, С.Мамынова, «Жеткіншек шақтағы оқушылардың жеке тұлғалық оқушылардың жеке тұлғалық қалыптасуына әсері» Ақтөбе 2010, «Кіші мектеп жасындағы оқушы тұлғасының психологиялық-педагогикалық диагностикасы» С.Е.Қаңтарбаев, «Эмоция әлемі» 2010 жылы, «Психологиялық қызмет жеткіншек пен жасөспірімдердің кризистік күйі» Ақтөбе 2011 ж, Ф.Байзақова «Психологиялық тест» жинағы, Ф.Байзақова «Психологиялық түзету-дамыту жұмыстары», «Девиантты құлықтағы балалармен жұмыс» Қостанай 2010 ж «Психологиялық тренинг, ойындар» Ақтөбе 2011, ««Мектептегі психологиясы», «Қызықты психология», Педагогика және оқушы психологиясы», «Педагогика және әлеуметтік педагогика» журналдары «Облыстық мақалалар жинағы» т.б әдістемелік құралдар негізінде құрылды.

Жоспардан тыс эксперттік жұмыстар қатынас қағаздар мен бұйрықтар, мерекелерге байланысты өткізілетін психоағарту жұмыстары, уақытылы атқаралады.

Күтілетін нәтиже:

-оқушыларды сүйіспеншілікке, сезімталдыққа, сыпайылыққа, қайырымдылыққа, қамқорлыққа, жақсылықты сезініп бағалай білуге үйретіп, ақыл-ой қабілетін жетілдіріп, шығармашылық және дарындылығын дамытып, барынша қабілетті тұлға қалыптастыру. Мүмкіндігі шектеулі оқушылардың қоғамдағы орнының анықтау, ортада өзін-өзі еркін ұстауға ықпал етіп, көңіл –күйін көтеру, оқушылардың икемділігін анықтап, қызығушылығын арттыру. Жалпы ортада өмірге икемді, алдағы атқаратын істерін болжай алатын, өмірге құштар, өзіндік көзқарасы, пікірі бар тұлға тәрбиеленуіне ықпал ету. Оқушылардың бойындағы ерекше қабілеттерін дамуы, мінез-құлықтарындағы келеңсіздіктерді түзетілуі, алдын алу.

- тәрбиенің ең тамаша жері отбасы екенін, олардың бала тәрбиесіндегі мүмкіндіктерінің жоғары екенін, бала мен қарым-қатынасын жақсарту, отбасы тәрбиесіндегі ата-ананың балаға тәрбиелік ықпалын арттыру

- мұғалімдер арасында жағымды психологиялық ахуал қалыптастыра отырып, шеберліктерін шыңдау, әр түрлі және өзін-өзі танып, әрдайым көтеріңкі көңіл –күйде жүруге баулу, рухани адамгершілікке, кәсіптік мейдениетін одан әрі дамыту.